

BİTMİYEN İHANET

EMPERYALİZMİN GÖLGESİNDE
FİLİSTİN SORUNU
VE ULUSLARARASI HUKUK

BERDAL
ARAL

POLİTİKA /
DÜŞÜNCE

Çıra Yayınları: 480
Düşünce

Yayın Yönetmeni: Hasan Güler
Editör: Abdullah Yusuföğlü
Kapak: Ömer Faruk Yıldız
İç Düzen: Mehdi Yılmaz

ISBN: 978-625-7009-14-0

© Çıra Basın Yayın Ltd. Şti.
Bu kitabın yayım hakları saklıdır.
Yayıncıdan izin alınmadan kısmen veya
tamamen çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

1. Baskı: Aralık 2019

Çıra Basın Yayın Ltd. Şti.
Ali Kuşçu Mahallesi, Kızıtaşı Caddesi
Nalbant Demir Sokağı, No: 10/3
Fatih / İstanbul
Tel: 0212 635 99 19
Faks: 0212 534 81 83

www.cirayayinlari.com.tr
cirayayinlari@gmail.com

Baskı ve Cilt:

Ravza Matbaacılık
Kale İş Merkezi No:51-52
Davutpaşa-Topkapı/İstanbul
Tel: 0212 528 46 17

BİTMEYEN İHANET

Emperyalizmin Gölgesinde Filistin
Sorunu ve Uluslararası Hukuk

Prof. Dr. Berdal Aral

BİTMEYEN İHANET

Emperyalizmin Gölgesinde Filistin Sorunu ve
Uluslararası Hukuk

Prof. Dr. Berdal Aral
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü

BERDAL ARAL

1994 yılında "Turkey and International Society from a Critical Legal Perspective" (Eleştirel Hukuk Açısından Türkiye ve Uluslararası Toplum) başlıklı çalışmasıyla Glasgow Üniversitesinde doktorasını tamamlayan Prof. Dr. Berdal Aral'ın, hem verdiği dersler, hem de yaptığı çalışmalar özellikle uluslararası hukuk, insan hakları ve İslam dünyasında bütünleşme sorunları alanında yoğunlaşmıştır. Kendisinin Türkçe olarak kaleme aldığı üç kitap çalışması vardır: "Uluslararası Hukukta Meşru Müdafaa Hakkı" (1999), "Üçüncü Kuşak İnsan Hakları Olarak Kolektif Haklar" (2010), ve "Küresel Güvenlikten Küresel Tahakküme: BM Güvenlik Sistemi ve İslam Dünyası" (2016). Ayrıca, Türkçe ve İngilizce olarak hem yukarıda sözü edilen konularda, hem de İslam dünyası, Filistin Sorunu, Türkiye'nin dış politikası alanında yayınlanmış makaleleri vardır.

Bu kitap,
Ümmetin tüm yükünü çekmeye hüküm giymiş
yiğit ve cefakâr Filistinli kardeşlerimize,
saygı ve minnetle ithaf olunur...

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar	11
Anahtar Kavramlar ve Terimler Sözlüğü	13
Önsöz.....	17

I. BÖLÜM

Giriş.....	23
1.1. Kitapta Ele Alınan Temalar ve Meseleler.....	23
1.2. Filistin Sorununun Tarihî Arka Planı	30
1.3. Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Filistin Sorunu	35
1.4. Başlıca Araştırma Soruları	44
1.5. Kitabın Metodolojisi	45
1.6. Kitabın Bölümleri	47

2. BÖLÜM

İslam Dünyası ile Arap Ortadoğusu Üzerindeki Küresel Tahakküm Düzeni ve Filistin Sorunu	55
2.1. Tarihî Bağlamda Küresel Tahakküm Düzeni ve Ortadoğu	56
2.2. Ortadoğu'da Sömürgeci Tahakküm ve Filistin Sorunu.....	65
2.3. Geçen Yüzyılda Hüküm Süren Uluslararası Tahakküm Düzeni ve İslam Dünyası.....	70
2.4. Günümüzdeki Küresel Tahakküm Düzeni	73
2.5. BM Sistemi ve İslam Dünyası	76

3. BÖLÜM

Filistin Halkının Self-Determinasyon Hakkının 'İnkârı' olarak Oslo 'Barış Süreci'	85
3.1. Giriş	86
3.2. Self-Determinasyon Hakkı ve Genel Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Filistinlilerin Bağımsız Devlet Kurma Hakkı	87

3.3. Filistin Halkının Self-Determinasyon Hakkı Karşısında Sömürgeci-Yerleşimci Devlet Olarak İsrail	90
3.4. Oslo Müzakereleri: Genel Ortam ve Hukuksal Çerçeve	96
3.5. Bir Seçenek Olarak Filistinlilerin Self-Determinasyon Hakkının BM Eliyle Hayata Geçirilmesi	111
3.6. Sonuç.....	115

4. BÖLÜM

Oslo Sonrasında Filistin'in Özgürlük Mücadelesini Self-Determinasyon Üzerinden Yürütmek	119
4.1. Giriş	119
4.2. Filistin Sorununa "Uluslararası İnsanı Hukuk" Penceresinden Bakmak.....	121
4.3. İki-devletli Çözüm Paradigması Etrafında İsrail'le Müzakere: Kazanç mı, Kayıp mı?.....	122
4.4. BM Kararları ve Filistin Sorunu	127
4.5. Uluslararası Hukuku Daha Etkili Kullanmak	129
4.6. Sonuç.....	132

5. BÖLÜM

Filistin'in Birleşmiş Milletler'e 2012'de 'Gözlemci Devlet' Olarak Kabulü Ne Anlama Geliyor?	137
5.1. Giriş	137
5.2. Devlet Olmakla BM Üyesi Olmak Aynı Şey midir?	139
5.3. Filistin Bir Devlet midir?	142
5.4. BM'de 'Gözlemci Devlet' Statüsünün Filistin'in Devletleşme Sürecine Olası Katkıları	146
5.5. Sonuç.....	149

6. BÖLÜM

Uluslararası Hukuka Göre Kudüs'ün Statüsü	153
6.1. İngiliz Mandası Döneminde Kudüs'ün Statüsü	153
6.2. BM Genel Kurulu'nun Filistin'e İlişkin 1947'deki Taksim Kararı.....	156
6.3. 1948'de İsrail Devletinin Kurulması ve 1948-49 Arap-İsrail Savaşında Batı Kudüs'ün İsrail Tarafından İşgali.....	159

6.4. Altı Gün Savaşı (1967) ve Doğu Kudüs'ün İsrail Tarafından İşgali	163
6.5. İsrail'in Kudüs'e İlişkin Fiilî İlhak Niteliğindeki Politikaları ve BM'nin Tepkisi	164
6.6. İsrail'in Kudüs'e İlişkin İddialarının Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Değerlendirilmesi	165
6.7. Oslo Barış Süreci ve Kudüs'ün Statüsü	168
6.8. Trump Döneminde ABD'nin Kudüs'ün İsrail Tarafından İlhakını Onaylayan Kararları ve Uluslararası Hukuk	170
6.9. Sonuç	172

7. BÖLÜM

Filistin Sorununun Bugünkü Görünümüne İlişkin Kısa Yazılar	177
---	-----

8. BÖLÜM

Arap Dünyası ile İsrail Arasındaki 'Normalleşme' Süreci	223
8.1. Giriş	223
8.2. Mısır ve İsrail Arasındaki 'Soğuk Barış'	226
8.3. İsrail'le Normalleşme Bağlamında Bir İstisna Olarak Ürdün	228
8.4. 'Soğuk Barış'tan 1990'ların Ortalarındaki Birinci Normalleşme Dalgasına	229
8.5. Arap Dünyası ile İsrail Arasında Son Yıllarda Gözlenen İkinci Normalleşme Dalgası	230
8.6. İsrail'le 'Normalleşme'ye Arap Yönetimlerince Bulunan Gerekçeler	233
8.7. Arap Yönetimlerinin İsrail'le Normalleşme Gayretlerinin Ardındaki 'Asıl' Saikler	236
8.8. Neden Normalleşme Arap Dünyası İçin 'Kötü' bir Stratejidir?	238
8.9. İsrail'le Normalleşmenin Önündeki En Önemli Engel Olarak 'Arap Halkları'	243
8.10. İsrail'e Karşı İzlenebilecek 'Doğru' Strateji	245
8.11. Sonuç	248

9. BÖLÜM

'Sorunun Parçası' Olarak İsrail-Filistin Sorununa İlişkin

Uluslararası Akademik Söylem	253
9.1. Giriş	253
9.2. İsrail-Filistin Sorununa İlişkin Literatürdeki Hâkim Akademik Söylem	259
9.3. Eleştirel Akademisyenler İsrail-Filistin Sorununda Ne Ölçüde 'Eleştirel'?	269
9.4. İdeolojik Akrabalar Olarak Siyonizm ve Apartheid	278
9.5. Oslo Süreci ve Eleştirel Akademya	282
9.6. İsrail'e 'Normal' Devlet Muamelesi Yapmak	285
9.7. Filistinli Akademisyen ve Uzmanların 'Dramı'	288
9.8. Sonuç	290

10. BÖLÜM

Sonuç	297
Kaynakça	315

BİTMEYEN İHANET BERDAL ARAL

Kuşku yok ki, "Filistin Sorunu", Ortadoğu'daki ve belki de tüm İslam dünyasındaki "sorunların anası"dır. Bu sorun çözülmediği müddetçe, Ortadoğu coğrafyasının huzura kavuşmasını beklemek hayâldir. Siyonist devlet ile başta ABD olmak üzere onun destekçisi olan emperyalist aktörlerin bugün Filistin sorununu çözümsüzlüğe terk etmiş olmaları, aynı zamanda Ortadoğu coğrafyasındaki ve daha genel olarak İslam dünyasındaki emperyalist kışkıracının henüz yeterince gevşetilememiş olmasının da başta gelen delilidir.

Bu kitabın, Filistin Sorunu'na ilişkin literatüre şu dört açıdan katkıda bulunduğu ileri sürülebilir: birincisi, bu çalışmada Filistin Sorunu uluslararası hukuk açısından ele alınmaktadır; ikincisi, kitaptaki uluslararası hukuk tahlilleri disiplinler-arası bir yaklaşım içinde yapılmaktadır; üçüncüsü, Arap Ortadoğu'sunun 20. yüzyılda manda rejimleri altına konma süreci ve bunun yol açtığı siyasî travmalar, Filistin'deki Siyonist sömürgeciliğin ve İsrail yayılcılığının hedefine ulaşmasına imkân veren daha genel bağlam olarak kitapta incelenmektedir; son olarak, bu kitapta, "sorunun bir parçası" olarak, Filistin trajedisine ilişkin küresel düzeydeki hâkim akademik söyleme de ışık tutulmaktadır.

www.cirayayinlari.com
facebook/cirayayinlari
instagram/cirayayingrubu

